

Työvoimapolitiikan toimenpiteet kannustajina ja passivoijina

Heikki Räisänen, dosentti, tutkimusjohtaja
Työ- ja elinkeinoministeriö

Esitys ”Mistä kannustamisessa on kysymys ja miksi avoimet
työpaikat eivät täyty” –seminaarissa, järj. Vapaus valita toisin

14.3.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Periaate ja todellisuus

- **Kannustavuuden tulisi toimia näin:** työttömyydestä on aina kannustavaa siirtyä työvoimapalveluihin ja niistä on aina kannustavaa siirtyä työhön
- **Käytännössä** pienipalkkaista kokoaikatyötä ei ole aina kannustavaa ottaa lyhyellä aikavälillä arvioituna vastaan, koska saman voi saada työttömyysturvan suojaosan ja osa-aikatyön avulla
- **Kannustinloukkutyöryhmä (VM)** totesi raportissaan helmikuussa 2017:

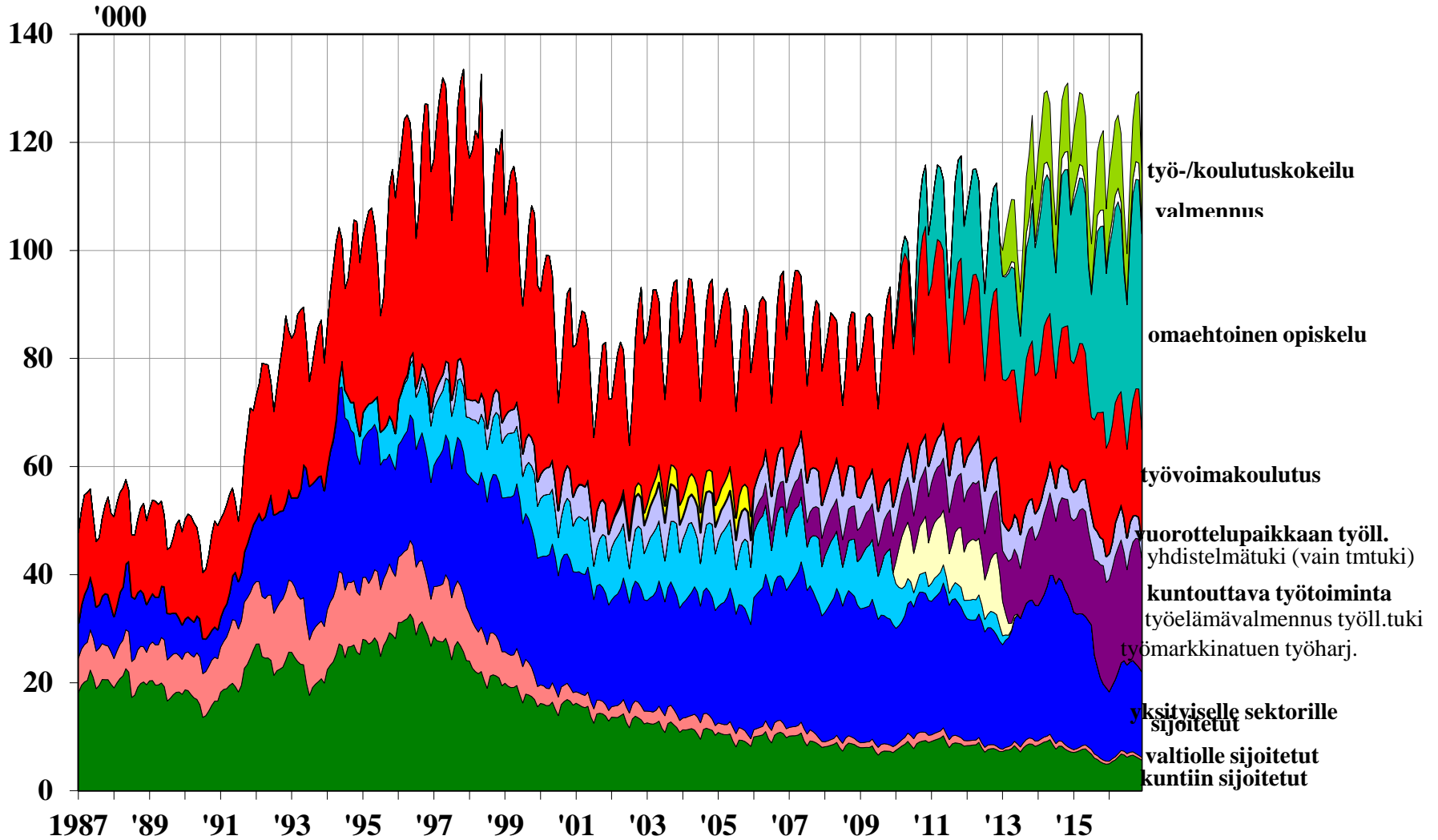
”Kannustinloukkutyöryhmän työtä edelsi ansiosidonnaista työttömyysturvaa pohtiva työmarkkinajärjestöjen työryhmä. Kyseisen työryhmän esitys on työllisyysvaikutuksen mittaluokaltaan suurempi kuin mikään tämän työryhmän tarkastelemista toimenpiteistä”

<-työttömyysturvan aktiivimallista tulee esitys (STM Hetemäen työryhmän pohjalta) kuluvana keväänä, tavoite saada voimaan 10/2017

Aktivointipolitiikkaa kannustinloukkutyöryhmä käsitteli vain kiinnittämällä huomiota ns. lukkiutumisen vaikutuksen huomioon ottamiseen aktiivisen työvoimapolitiikan suunnittelussa sekä palkkatuen mahdollisimman kustannustehokkaaseen kohdentamiseen.
- **Talouspolitiikan arviointineuvosto** raportissaan ja oheisraportissa tammikuussa 2017:

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan enimmäiskeston lyhennys voi olla työllisyysvaikutuksiltaan jopa 13 000 henkeä (= suurempi kuin kilpailukykysovimuksen vaikutus ilman veronalennuksia)

Aktivointiasteeseen luettavat toimet v. 1987-2016

Kannustavuuden haasteita ja ratkaisuvaihtoehtoja

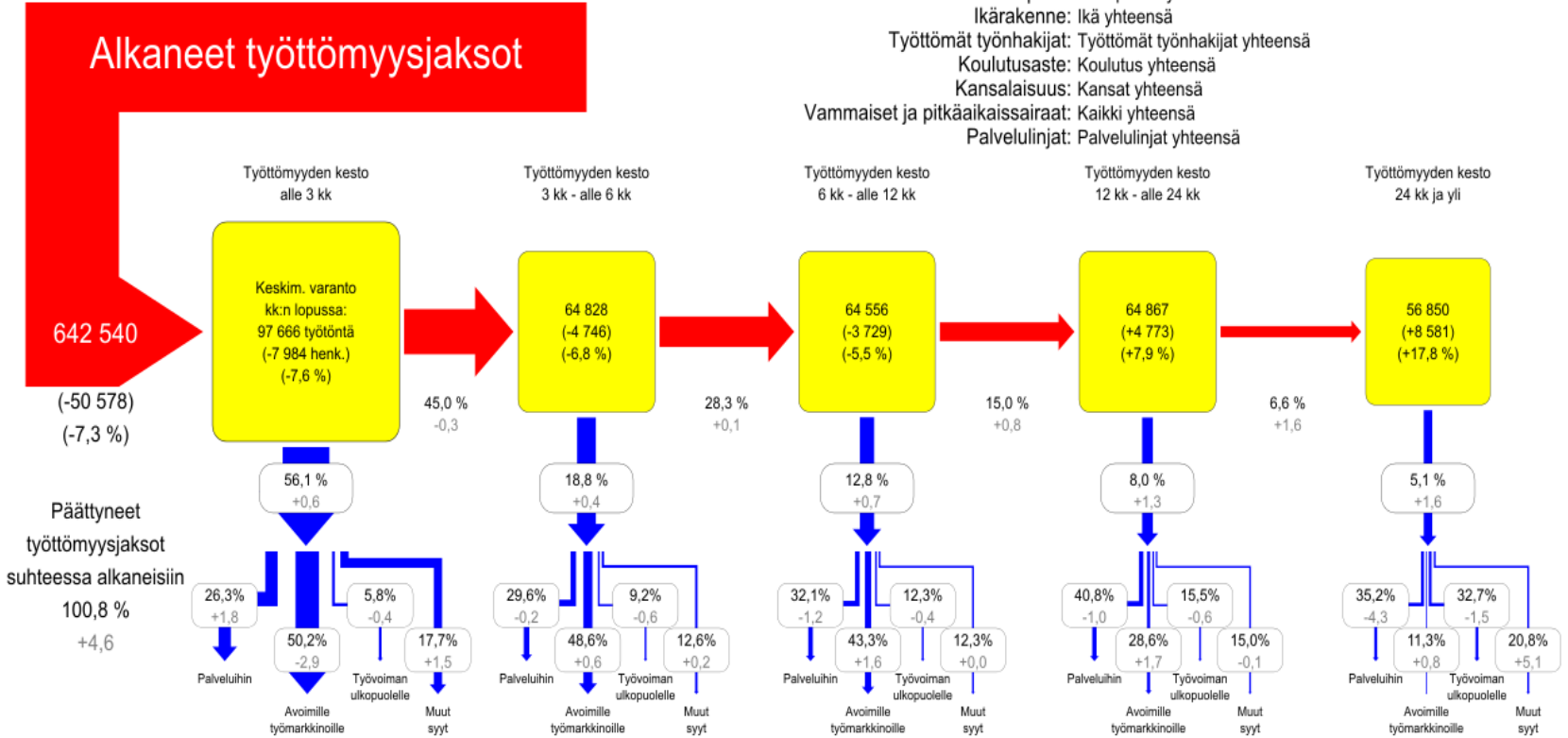

- **Alhaisen osaamistason** (=korkean työttömyysriskin) **työvoiman** kannustaminen opiskeluun ja osaamisen kehittämiseen: normaalit koulutusinvestoinnin tuotot eivät vaikuta, jos asiaa arvioidaan vain hyvin lyhyellä aikavälillä
- **Etuusjärjestelmän kummallisuudet**: työmarkkinatuen 48 vuoden kesto, ikääntyneiden lisäpäiväoikeus, suojaosan ylikompensaatio
- **Aktivointipolitiikan painopistemuutokset**: kuntouttava työtoiminta huutaa täysremonttia (TEM:n työryhmä ehdotti 2016), tähän liittyy työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus maakuntamallissa, työvoimakoulutuksen muutokset, maakuntaudistuksen vaikutukset
- **Rakennetyöttömyyden** purkaminen

Virrat eri kestoiseen työttömyyteen ja työttömyydestä ulos aikavälillä 01/2016 - 12/2016

Prosentit osoittavat virtojen suuruuden suhteessa alkamisvirtaan
Muutos edellisvuoteen prosenttiyksiköissä

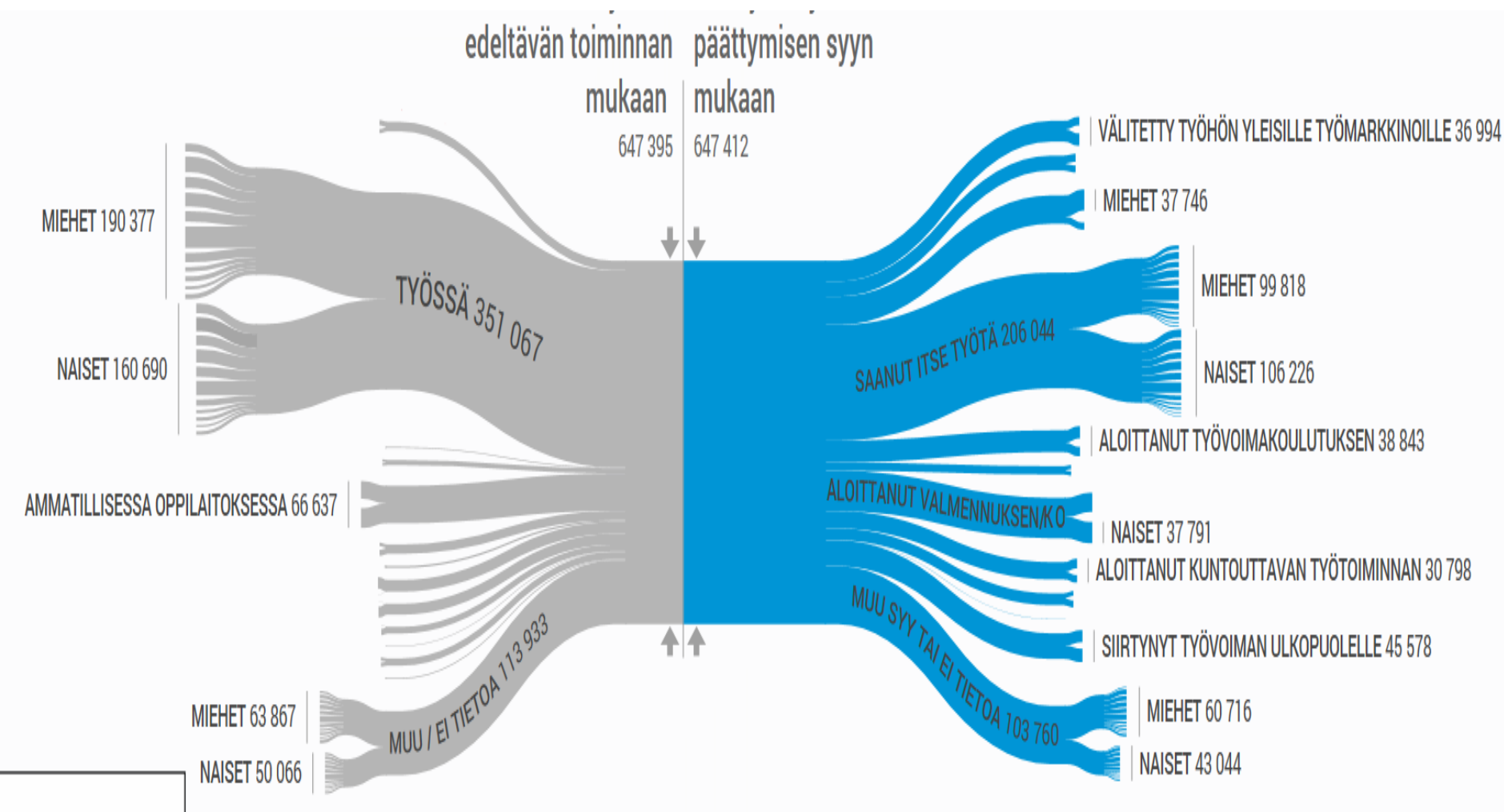
ELY-keskus(k): KOKO MAA
 Sukupuoli: Sukupuolet yhteensä
 Ikärakenne: Ikä yhteensä
 Työttömät työnhakijat: Työttömät työnhakijat yhteensä
 Koulutusaste: Koulutus yhteensä
 Kansalaisuus: Kansat yhteensä
 Vammaiset ja pitkäaikaissairaat: Kaikki yhteensä
 Palvelulinjat: Palvelulinjat yhteensä

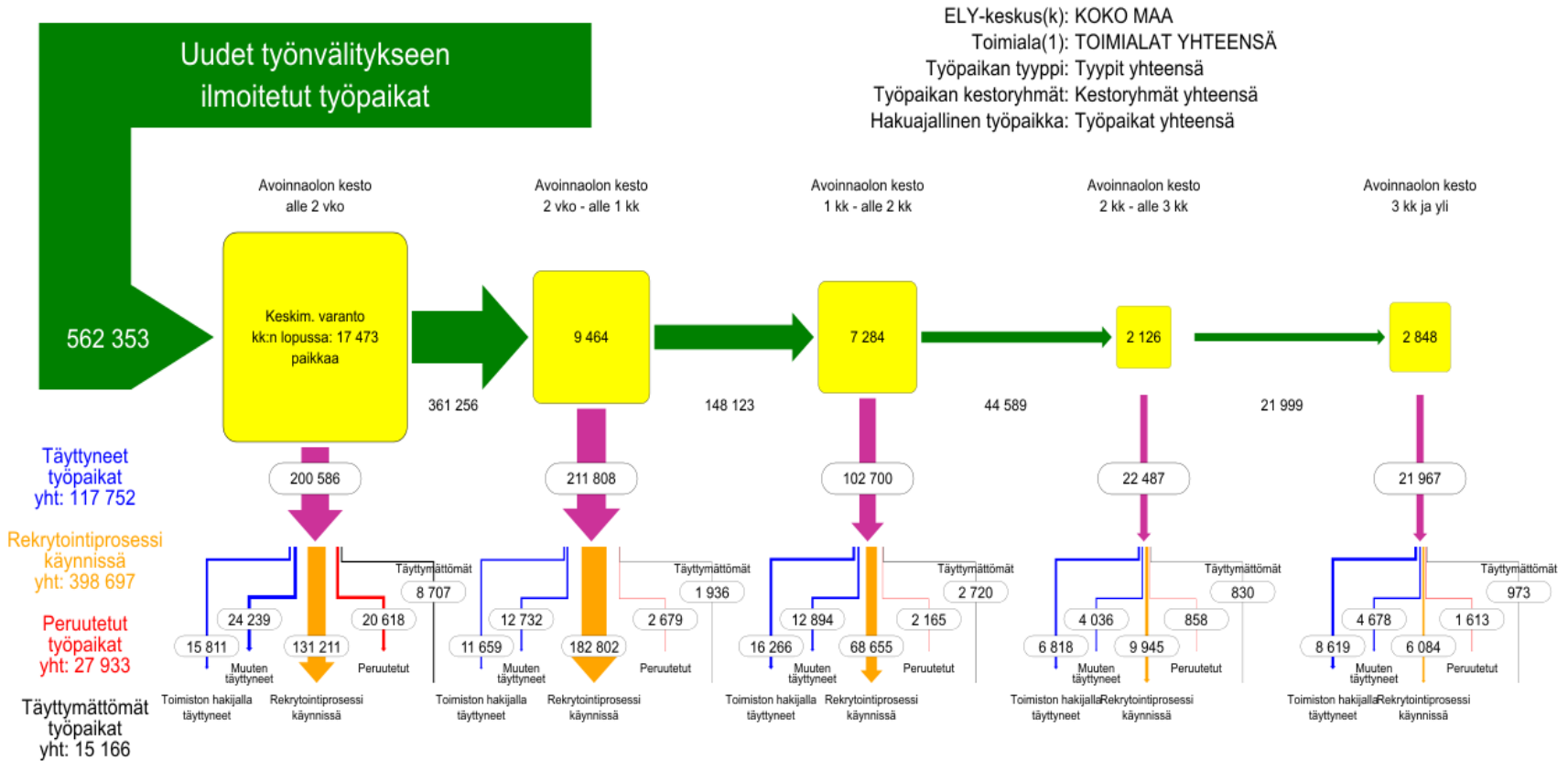
Päättymisen syyn prosenttijakauma palveluihin, avoimille työmarkkinoille, työvoiman ulkopuolelle ja muihin syihin

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Vuonna 2016 päättäneiden työttömyysjaksojen alkamis- ja päättymissyyt

Avoimeksi ilmoitettujen työpaikkojen täyttymiset ja avoinna olon pitkittyminen aikavälillä 01/2016 - 12/2016

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto